

Standardisering utan gränser

Konferens på Hilton Slussen, Stockholm den 7 november 2006

Sveriges standardiseringsråd, SSR, ett för staten och Svenskt Näringsliv gemensamt organ som bland annat verkar för att främja svensk standardisering, arrangerade den 7 november en heldagskonferens om framtidsfrågor inom standardiseringen. Bakgrunden till konferensen är den ökade internationella konkurrensen och att länder i vår omvärld, exempelvis Kina, USA, Tyskland, Storbritannien och Danmark, tagit fram offensiva nationella standardiseringsstrategier.

Över 160 personer samlades för att lyssna på talare på hög nivå från ett brett spektrum av samhället. Bland talarna återfanns representanter från Svenskt Näringsliv, de fackliga organisationerna, småföretag, myndigheter, forskarvärlden, miljörelsen, konsumentorganisationer och regeringen.

En sak förenade alla deltagare: synen på att standardiseringen är viktig och att Sverige behöver någon form av brett förankrad standardiseringsstrategi eller sammanhållen standardiseringsplan.

När SSR:s ordförande **Göran Sjöholm**, efter många inspirerade tal och en ibland häftig debatt, effektivt ledd av dagens moderator Margit Silberstein, summerade dagen identifierade han ett stort antal utmaningar. Dessa handlade om hur vi gemensamt ska:

- Säkra svensk konkurrenskraft och hållbar utveckling
- Långsiktigt lösa finansieringen av standardiseringen
- Hantera demokrati- och inflytandefrågorna
- Skapa ökad transparens i standardiseringen
- Öka deltagandet i standardiseringen
- Öka tillgängligheten till standarder
- Integrera marknadslogik och miljötank
- Möta kraven på likriktning och mångfald

Den som vill fördjupa sig i vad som avhandlades under konferensen kan gå in på SSR Konsumentråds webbplats och klicka på "aktuellt". Där kan man ladda ner flera av talarernas PowerPoint-presentationer som pdf-filer. Webbadressen är: www.ssrkonsument.se

Konferensen arrangerades i samarbete med ITPS, LO, TCO, Svenska Naturskyddsföreningen, Sveriges Konsumentråd och SSR Konsumentråd.

Nedan ges ett antal ögonblicksbilder från konferensen.

"I politiken heter det: "De som inte engagerar sig i politiken, drabbas av den. Samma sak gäller i standardsammanhang. Standarder kommer att påverka ditt företag: vill du delta aktivt när de skapas eller vill du lämna det till dina konkurrenter och andra?"

Michael Yaziji, professor i strategi och organisation vid IMD, Lausanne, Schweiz, citerad i SEK-Aktuellt

Sveriges standardiseringsråd

Kansli: Ann-Marie Lindell, sekreterare, Teknikföretagen, Storgatan 5, Box 5510, 114 85 Stockholm
ann-marie.lindell@teknikforetagen.se

Konferensen inleds: handelsfrågorna i fokus

Först ut på konferensen var **Göran Sjöholm**, ordförande i Sveriges standardiseringsråd, SSR, tillsammans med vice ordförande **Stig Håkansson**.

SSR:s ordförande Göran Sjöholm ser fram emot en spännande dag.

Göran gladdes över det breda spektrum av deltagare på konferensen och menade att detta visar på en stor bredd av intressenter som vill att Sverige samlar sig för en nationell gemensam standardiseringsstrategi.

Stig berättade att cirka 80 procent av världshandeln påverkas av standarder och att allt talar för att standardiseringen blir ännu viktigare. Han betonade också att standardiseringens huvudmän, framförallt regeringen, måste utveckla en nationell standardiseringsstrategi som är politiskt förankrad och som är ett verktyg för ökad tillväxt och välfärd.

"Vi har en ny handelsminister, vi har en ny näringsminister, och vårt budskap till dem är solklart: Nu tar vi tag i de här frågorna, nu jämför vi oss bara med de bästa... och vi ska bli bättre."

Göran Sjöholm, SSR:s ordförande

LO: standarder viktiga för facken

Efter dessa inledande ställningstaganden och klagöran från SSR intogs scenen av en entusiastisk LO-ordförande, **Wanja Lundby-Wedin**. Hon började med att klargöra att standardisering är en väldigt viktig fråga för fackförbunden. Hon menade samtidigt att standardisering inte alls är någon snäv facklig fråga utan en viktig del av den svenska modellen som berör många områden: facklig verksamhet; näringslivet; miljön; tillväxten.

För Wanjas del var det ett uppvaknande när hon i arbetet med säkerhet för brandmän insåg att facken genom sitt engagemang i standardiseringsfrågorna kunde påverka Europa.

Wanja Lundby-Wedin, LO, talade med inlevelse om fackens arbete med standardisering.

"Frågan om standarder går direkt in i de fackliga kärnfrågorna."

Wanja Lundby-Wedin, LO

I standardiseringsfrågorna upplever Wanja en samhörighet med näringslivet, inte minst med små och medelstora företag. Hon oroas över att deltagandet i standardiseringsarbetet är snedfördelat och att intressen från fack och mindre företag inte är tillräckligt representerade. En av flera bidragande faktorer kan vara de kostnader som är förknippade med att delta i standardiseringskommittéer.

"Att plånbokens tjocklek kan avgöra vem som får kontrollera standarder är fullkomligt oacceptabelt. Vi måste säkerställa alla parter möjligheter att delta."

Wanja Lundby-Wedin, LO

Även Wanja efterfrågade en svensk nationell standardiseringsstrategi och lade även till att energi behöver läggas på att alla ska kunna vara med och ta del av resultaten av standardiseringsarbetet.

Svenskt Näringsliv: mer marknadsföring behövs

Direkt efter att deltagarna fått lyssna till LO:s syn på standardisering tog **Göran Norén**, chef för Svenskt Näringslivs näringspolitiska avdelning, ordet. Beröringspunkterna med LO var många. Även Göran tog upp problemet med att små och medelstora företag inte är tillräckligt representerade i standardiseringsarbetet. Men han sa också att många mindre företag faktiskt inte vill vara med i standardiseringsarbetet. Utmaningen är att ordna så att deras perspektiv ändå förs fram och att de får ta del av resultaten.

En nyckel till att få med fler små och medelstora företag i standardiseringsarbetet var enligt Göran att satsa mer på marknadsföring av standardisering. Nyttan med att vara delaktig i standardiseringsarbetet måste tydliggöras och just därför är marknadsföring en viktig investering. "Det kostar pengar att tjäna pengar" konstaterade Göran.

Göran betonade också vikten av att Sverige inte hamnar på efterkälken. Många andra länder satsar mycket på att göra standardisering till något som kan skapa tillväxt.

Göran Norén, Svenskt Näringsliv.

"Det pågår ett slags global standardiseringsimperialism. Alla tävlar om att sätta sin standard som en global standard och använda detta som en konkurrens fördel."

Göran Norén, Svenskt Näringsliv.

Den asiatiska utmaningen

Magnus Breidne, teknisk vetenskaplig attaché vid Institutet för tillväxtpolitiska studiers kontor i Peking, berättade om hur de asiatiska länderna Kina, Japan och Sydkorea satsar på standardisering.

Magnus Breidne från ITPS reste ända från Kina för att träffa konferensdeltagarna.

Kina har som mål att år 2010 vara en mer aggressiv partner i standardiseringsarbetet och under åren 2011 till 2020 har de som mål att vara ledande inom standardisering. Magnus menar att Kina i någon mening är nybörjare på området men att de lär sig snabbt.

"Kina kan snart det här bättre än vi kan. De kommer att komma långt vilket är positivt, men det är samtidigt något som vi i Sverige måste förhålla oss till."

Magnus Breidne, ITPS

En metod att bli mer framgångsrika i standardiseringsarbetet är för Kina att satsa mycket på innovationer och forskning och utveckling, FoU. I FoU-projekt väljer de att tidigt i processen identifiera behovet av standarder.

Magnus anser att standarder och intellektuell egenomsrätt (IPR) på grund av dess ekonomiska betydelse är huvudfrågor för de dominerande asiatiska länderna. Om Kina, Japan och Korea arbetar sig samman och för ihop marknad, teknologi och strategi, då bör västvärlden bäva – men politiskt sett är det inte troligt att det sker, sa Magnus.

Ericsson: standarder sprider "cutting edge technology"

Erik Ekudden från Ericsson var tydlig med att standarder främjar innovationer.

Ericsson fanns som ett av Sveriges viktigaste storföretag representerat bland föreläsarna. **Erik Ekudden** som är standardiseringschef på företaget berättade engagerat om standardiseringens framtida roll för telekom.

Han började med att berätta att strategier kring Ericssons standardiseringsarbete är av så stor betydelse för företaget att det diskuteras på högsta ledningsnivå. Eftersom standarder i sig öppnar upp marknader och sänker priser för konsumenter så vill även ett stort företag som Ericsson att fler blir aktiva i standardiseringsarbetet. Han sa att alla måste få tillgång till teknologi, även de som inte haft möjlighet att vara med i framarbetandet av standarden.

Erik pekade särskilt på vikten av att satsa på innovation och koppla denna till standardisering. Standardiseringen dör utan innovation och standardiseringsarbetet måste byggas på nytänk, sa Erik. En annan sak som han belyste var vikten av harmoniserade standarder och att vi inte kan ha standarder som konkurrerar med varandra.

"Harmoniserade globala standarder är nyckeln till en framgångsrik global marknad."

Erik Ekudden, Ericsson

SIS: internationell standardisering kräver svensk strategi

Lars Flink, SIS, Swedish Standards Institute.

Även **Lars Flink** höjde i sitt pass ett varningens finger för att en bristande samverkan mellan olika aktörer riskerar leda till att vi får standarder som motverkar varandra.

Han var kort och koncis i sitt budskap och betonade att 99 procent av de standarder vi arbetar med i Sverige är internationella. Han sa att Sverige kan flytta fram positionerna genom att skapa ett bredare deltagande i standardiseringsarbetet. Ett sätt att uppnå detta är genom en nationell strategi, menade Lars.

Han sa att det inte bara är Sverige som nation som behöver en standardiseringsstrategi, även det enskilda företaget eller organisationen bör strukturera sitt arbete med standardisering.

Går det att standardisera socialt ansvar?

Staffan Söderberg från Skanska, även vice ordförande i ISO:s standardiseringsprojekt "Social Responsibility", tog ett steg vidare i debatten och nämnde att vinsterna med standardisering inte bara handlar om produkten utan också om själva processen. I samband med detta betonade han vikten av transparens i standardiseringsarbetet för att öka insyn och deltagande.

Staffan Söderberg talade om standardisering och socialt ansvarstagande.

Staffan talade utifrån frågan om huruvida det går att standardisera internationellt socialt ansvarstagande eller inte. Med socialt ansvar inkluderade Staffan aspekter som ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Staffan berättade om hur hans projekt om standarder och socialt ansvarstagande arbetat med att säkerställa att en mångfald av intressen finns representerade.

"Om standardiseringsarbetet blir mer intressent-omfattande blir standarder mer hållbara."

Staffan Söderberg, Skanska

Han menade också att internationella standarder behövs för att ett globalt aktivt företag ska kunna relatera till sina kunder, leverantörer och samarbetsparter som finns över hela världen.

Sahlgrenska: standarder ger tillgängligare sjukvård

Marianne Olsson, direktör för verksamhetsutveckling vid Sahlgrenska universitetssjukhuset i Göteborg, beskrev målande vikten och behoven av standarder i svensk sjukvård. Marianne menade att svensk sjukvård står inför en stor utmaning när det gäller standardisering.

Flera olika delar av sjukvårdssystemet behöver standarder som idag saknas eller är undermåligt utformade, det kan gälla allt från termer och begrepp som används i sjukvården till kvalitetsledning, kontrollmetoder eller överföring av röntgenbilder mellan olika avdelningar och sjukhus.

Marianne Olsson lämnade ingen oberörd efter sitt anförande.

“Den stora bristen i svensk sjukvård är bristen på smidiga flöden, och det är ett direkt resultat av för få eller ickefungerande standarder.”

Marianne Olsson, Sahlgrenska universitetssjukhuset

Hon sa också att sjukvården inte klarar allt detta själva utan behöver stöd för att kunna delta. Ett annat stort behov är stöd med översättningar av standarder eftersom standardisering i så stor utsträckning är en internationell fråga.

Bankföreningen: standarder främjar tillväxten

Svenska Bankföreningens chef för banktekniska avdelningen, **Leif Trogen** belyste att standardisering inte bara handlar om tekniska detaljer utan faktiskt är av stor vikt för den nationella tillväxten.

Leif Trogen från Svenska Bankföreningen.

“Svenska finansmarknadens bankinfrastruktur är bland de bäst fungerande i världen. Det vill vi föra ut till omvärlden, och då är standarder oerhört viktigt.”

Leif Trogen, Svenska Bankföreningen.

Leif berättade att bankkunder, vilka ofta är i behov av fungerande gränsöverskrivande tjänster, är beroende av fungerande standarder och att bankernas kunder därför kräver globala lösningar.

SNF: myndigheterna måste ta sitt ansvar för miljön

Mikael Karlsson, ordförande för Svenska Naturskyddsföreningen, inledde sitt föredrag med att poängtera att standarder, rätt framarbetade, kan vara viktigt för miljöarbetet.

“Standarder i vid mening kan vara en möjlighet att arbeta med miljö och hållbar utveckling globalt.”

Mikael Karlsson, Svenska Naturskyddsföreningen

Han skärpte sedan tonläget i debatten genom att visa att det finns mycket kvar att göra för att få fler perspektiv tillgodosedda i standardiseringsarbetet. Mikael sa att standardiseringsarbetet inte får innebära att miljö- och hälsoskyddslagar avvecklas eftersom frivillig effektiv miljöhantering endast sker undantagsvis.

Mikael Karlsson från SNF skärpte tonläget i debatten.

Mikael ansåg att miljöperspektivet måste finnas med i standardiseringsarbetet, men att det inte innebär att man kan förvänta av miljöorganisationer att de ska delta i alla de tusentals standardiseringskommittéer som finns. Han menade att miljörelsen inte ska stå för ett allmänintresse – det ska politiker och myndigheter göra.

Mikael framhöll också att politiker inte tar sitt miljöansvar då det finns standarder som utvecklas på ett sätt som påverkar miljön negativt. Sådana standarder måste enligt Mikael kunna dras tillbaka eller revideras.

Det behov av en nationell standardiseringsstrategi som flera av tidigare talare tagit upp fick stöd av Mikael Karlsson, men den måste vara tydlig och kvantifierbar och inte bara innehålla allmänna beskrivningar.

Viktigt för konsumenter att standarder följs

Efter att miljörörelsen talat tydliggjordes bredden i standardiseringsarbetet än mer genom att Sveriges Konsumentråd genom sin generalsekreterare **Jan Bertoft** tog till orda under ett pass han delade med Stig Håkansson, som här representerade Konsumentverket.

Jan Bertoft oroades även han över att det finns många intressen som inte kan eller vill arbeta med standardisering. Han berättade att hans organisation valt att satsa mycket energi på standardiseringsarbetet eftersom det i hög utsträckning påverkar konsumentens vardag.

Han tog också upp att man inte får glömma bort att en standard är otillräcklig om den inte efterlevs. Det kan därför behövas olika former av marknads kontroll eller certifieringar som kompletterar och kontrollerar standarder.

Jan Bertoft, Sveriges Konsumentråd.

"Konsumenten måste kunna lita på att standarder följs, därför behövs instrument som marknadskontroller och certifieringar."

Jan Bertoft, Sveriges Konsumentråd.

Myndigheterna kan påverka

Stig Håkansson å sin sida betonade vikten av att också myndigheter arbetar aktivt med standardisering. Stig menade att myndigheter, i högre utsträckning än intresseorganisationer, har den uthållighet som krävs för att påverka – och riktade en uppmaning till andra myndigheter att följa Konsumentverkets exempel.

Han höll med Sveriges Konsumentråd om att standarder måste efterlevas, och just därför är kombinationen av funktion, design och säkerhet viktig när produkter tas fram.

"Kombinationen av vad som är snyggt och säkert är det bästa, och därför är vi världsledande."

Stig Håkansson, Konsumentverket

Dagens moderator, Margit Silberstein, följer med intresse Stig Håkanssons föredrag.

Fackliga krav på att standarder ska vara tillgängliga

Sven Bergström som är ordförande i LO:s standardiseringsgrupp tog upp att fackförbunden tillför standardiseringsarbetet mycket. Han menade att den kunskap som svenska fackföreningsrörelsen har om arbetsförhållanden har gett dem ett stort inflytande i standardiseringsarbetet, inte minst internationellt. Han hoppades på att det fackliga deltagandet får möjlighet att öka ännu mer.

Sven Bergström, LO, framförde fackens krav på standardiseringen och lanserade en helt ny rapport från LO, TCO och SACO.

"Vår blotta närvaro gör att man tänker på arbetstagarna. Vår medverkan har därför i princip alltid en positiv effekt på standardernas kvalitet."

Sven Bergström, LO

Sven passade på att vända sig till den ny tillträdde regeringen med några konkreta krav. Bland annat ville han att Sverige inom EU agerar för skärpta krav på att medlemsländerna involverar arbetsmarknadens parter i standardiseringsarbetet, detta eftersom många länder inte lever upp till nuvarande krav. Ett annat krav han riktade till regeringen var att denna bör agera för att standarder ska bli fritt tillgängliga.

Ny enkät: standarder viktiga för företagen

Efter det fackliga perspektivet på standardiseringen var det företagens tur. Först ut var **Charlotte Nyberg**, ansvarig för internationell koordinering och EU-frågor på Svenskt Näringsliv. Charlotte glädde publiken genom att delge resultaten av en färsk rapport där Svenskt Näringsliv frågat ett antal branscher och medlemsföretag om deras syn på standardisering.

Hon berättade att 89 procent av de företag som besvarat enkäten anser att standardiseringsarbetet är viktigt eller mycket viktigt. Hon sa sig vara positivt överraskad över att så många företag ser standardisering som en viktig ledningsfråga.

Samtidigt uttryckte hon en oro över att många som arbetat med standardisering tidigare rationaliserats bort och att många som arbetat länge går mot pension. Sveriges standardiseringsaktörer behöver säkra att kompetens fylls på i standardiseringsarbetet.

Charlotte Nyberg, Svenskt Näringsliv, redovisade resultaten från en helt färsk undersökning.

”Sveriges standardiseringsarbete kommer aldrig att bli mer framgångsrikt än de personer som arbetar med standardisering.”

Charlotte Nyberg, Svenskt Näringsliv

Charlotte tog också upp att många företag är irriterade över de dubbelkostnader som är förknippade med standardiseringsarbetet. Först investerar ett företag som deltar i standardiseringen både tid och pengar i själva framarbetandet av en standard, sedan behöver företaget också betala för att få använda samma standard.

Charlotte visade att fack och näringsliv kan gå sida vid sida då hon också betonade att Sverige är i behov av en standardiseringsstrategi och att slutmålet är att detta skapar fler jobb. Hon uppmanade regeringen att arbeta med detta och förtydliga vad deras bild på standardisering är.

Småföretag har mycket att vinna på att delta

Lennart Jansson, vd för brandsäkerhetsföretaget Firefly, berättade på ett inspirerat sätt om hans eget företags arbete med standardisering.

Lennart såg flera skäl till varför man som småföretagare bör delta i standardiseringen, dels kan man bevaka och påverka framtidens standarder och säkra sina egna intressen, dels kan man bevaka standarder som påverkar företagets kunder och tidigt vara ute med produkter som hjälper ens kunder att möta nya krav.

Han var näst intill lyrisk över hur värdefullt det är att som ett mindre företag satsa på standardisering och menade att standarder är långsiktigt mycket lönsamt för företaget, för aktörer på marknaden och för konsumenterna.

Att Sverige saknar en nationell standardiseringsstrategi förvånade honom.

Lennart Jansson förklarade att det inte alls är omöjligt för ett företag att påverka standardiseringsarbetet – tvärtom.

”Kan små företag som vi från Firefly ta fram en standardiseringsstrategi kan banne mig ett land göra det.”

Lennart Jansson, Firefly

Regeringen ser över standardiseringen

När statssekreterare **Hans Jeppson** äntrade talarstolen för att representera regeringens syn på standardisering lyssnade konferensdeltagarna med spänd, nyfiken förväntan.

Hans berättade att regeringskansliet inlett en översyn av standardiseringen och betonade vikten av en bred ansats. Det resultat av arbetet som han ser framför sig ville han i sitt anförande inte kalla för en nationell strategi, utan föredrog att benämna det en "handlingsplan för statens agerande". Arbetet berör flera myndigheter och en dialog förs mellan departementen, berättade Hans.

"Vissa myndigheter är märkligt passiva inom standardiseringen."

Hans Jeppson, Statssekreterare

Regeringen inväntar den pågående utredningen av samordningen av statens insatser inom IT-standardisering innan några större åtgärder inom standardiseringsområdet vidtas. Utredningen presenteras den 1 juli 2007.

Hans tog upp den internationella utvecklingen, i vilken standarder går från att i mångt och mycket vara en europeisk fråga till att i allt större utsträckning bli en global fråga.

Statssekreterare Hans Jeppson, Utrikesdepartementet.

"Delaktighet från Sverige i standardiseringsfrågorna kan vara ett sätt att sprida våra produkter."

Hans tydliggjorde att han ser standardiseringsfrågorna som viktiga och att han såg att Sverige på många sätt ligger i framkanten. Han såg inga skäl att ifrågasätta den modell för standardisering som Sverige använder sig av. Han fastslog att en fristående organisation bör fortsätta ha ansvar för standardisering, men med starkt stöd av regeringen.

Han ansåg att Sveriges standardiseringsråd, SSR, ger en möjlighet för regeringen att arbeta främjande utan att vara detaljreglerande. Hans passade också på att locka publiken att dra på smilbanden när han förklarade hur viktigt standardiseringsarbetet är:

"Utan överenskomna standarder hade tillvaron för konsumenterna varit ännu värre än vad den är idag."

Livlig debatt om framtidsfrågor

Dagens slutades med en livfull debattpanel bestående av Sture Nordh från TCO, Charlotte Nyberg från Svenskt Näringsliv, Sven Bergström från LO, Mikael Karlsson från Svenska Naturskyddsföreningen, Stig Håkansson från Konsumentverket, Lars Flink från SIS samt Hans Jeppson, statssekreterare på Utrikesdepartementet.

Debatten började med att Hans Jeppson ville lugna panelen med att regeringen tänker fortsätta att satsa på standardiseringsarbetet. Vi ska ha en offensiv satsning i den här frågan, sa Hans. Senare i debatten återkom han för att åter betona att regeringen faktiskt kommer att ta initiativ i standardiseringsfrågan och menade då att just ordet strategi kanske låter storvulet, men att det i slutändan ändå är möjligt att det är vad arbetet resulterar i. Vi ska både titta noga på hur andra länder tagit fram och hur de implementerat sina standardiseringsstrategier, sa Hans Jeppson.

"Visionen är att ha ett aktivt och fungerande standardiseringsarbete med många deltagande intressenter."

Hans Jeppson.

Sture Nordh höll redan i sitt första inlägg ett litet brandtal för vikten av ett fungerande standardiseringsarbete. Han återkom flera gånger med att förtydliga att standardiseringen måste omsluta fler aktörer och att processen idag i realiteten stänger ute många aktörer och därmed är djupt odemokratiskt.

Han gav ett starkt stöd till tanken att ta fram en nationell standardiseringsstrategi:

"Det behövs en kraftig satsning på standardisering. Det måste ju åtminstone finnas ambitioner i detta lilla exportberoende konungarike."

Sture Nordh, TCO

Charlotte Nyberg upprepade hennes och näringslivets önskemål om en standardiseringsstrategi:

“Det är viktigt att regeringen inte bara tittar på frågan utan faktiskt tar fram en strategi. Regeringen talar om ett globaliseringsråd och det här är ju en del i det arbetet.”

Charlotte Nyberg, Svenskt Näringsliv

Lars Flink ansåg att problemet med att många aktörer inte är med i standardiseringsarbetet var en större fråga än inträdeskostnaderna till de olika kommittéerna. Han höll dock med om att fler behöver engageras i arbetet. Vi behöver fler fack och intresseorganisationer som deltar och det gäller hela Europa, sa Lars.

Sven Bergström betonade även han att regeringen måste satsa mer på standardisering. Ett exempel på behov av mer resurser menade Sven var att myndigheter som Arbetsmiljöverket inte alltid har råd att köpa ut de dokument som krävs för att bedriva deras marknads kontroll.

Mikael Karlsson menade att miljöfrågorna måste få mer utrymme även när inte miljörelserna sitter vid mötesbordet.

“Vi har inte råd att HA rätt, vi måste FÅ rätt. Vi kan inte personligen finnas med överallt.”

Stig Håkansson menade att de satsningar som regeringen måste vidta inte handlar om att “rädda standardiseringen” – det handlar om att “rädda Sverige”. Standardiseringen finns där vare sig vi vill det eller inte.

“Vi har en global utveckling som tuffar som ett snälltåg utanför dörren och vi behöver en offensiv satsning för att vara med” sa Stig.

Konferensen avslutas

Debatten avrundades med att Göran Sjöholm uttryckte sin glädje över att så många olika aktörer fanns representerade både bland talare och bland de 160 deltagarna. Han underströk också hur många som under dagen visat en vilja att Sverige tillsammans satsar mer på standardisering. Alla bär ett ansvar, och vad som behövs är en sammanhållen linje, en målsättning, en standardiseringsstrategi.

